INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 21inf00046

Datum advies: 17 juni 2021	**Onderwerp:** Raadsinformatiememo proces en rolverdeling windpark Midden-Betuwe
Kennis nemen van: Het proces en de rolverdeling in het project Windpark Midden-Betuwe.	
Status advies: openbaar	**Argument:** (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: D.E.W. Horsthuis	**Datum b&w-vergadering:** 22 juni 2021
Betrokkenen bij voorstel extern: B. Leijdes	**Betrokkenen bij voorstel intern:** n.v.t.
Bijlagen: n.v.t	

Kennis nemen van:
Het proces en de rolverdeling in het project Windpark Midden-Betuwe.

Inleiding
In deze brief gaan we in op het proces dat wordt doorlopen voor het project windpark Midden-Betuwe en de rolverdeling tussen gemeente en initiatiefnemers

Aanleiding voor het project
De aanleiding is gelegen in het feit dat op alle overheidsniveaus klimaatbeleid is ontwikkeld om klimaatverandering door opwarming van de aarde tegen te gaan. Concreet is dit beleid opgenomen in de Routekaart Duurzaamheid 2017-2020. De ruimtelijke vertaling is opgenomen in de Omgevingsvisie Overbetuwe 2040 die door de raad is vastgesteld op 1 oktober 2019. In de Omgevingsvisie is aangegeven dat in de zone rondom de A15 en Betuweroute een energielandschap ontstaat waar in verschillende projecten (waaronder windturbines) ruim 500 TJ aan duurzame stroom gaat worden opgewekt. Hierbij continueert de gemeente clustering van grootschalige vormen van energieopwekking langs de A15 die vanaf 2009 reeds in de structuurvisie was opgenomen.
Dit vastgestelde beleidskader heeft er bij de beide initiatiefnemers van het windpark toe geleid in januari 2019 een verzoek in te dienen bij de beide gemeenten om een windpark te realiseren ter weerszijden van de A15 tussen Dodewaard en Zetten. Dit verzoek is beoordeeld in de regiekamers van beide gemeenten en als kansrijk beoordeeld omdat het initiatief past binnen de vastgestelde beleidskaders. Er zijn wel randvoorwaarden gesteld aan het project, waaronder het opstellen van een milieueffectrapportage en een participatieproces.

Hoe ziet het proces er uit?
Het totale proces van totstandkoming van het project is weergegeven in onderstaand schema.

Terugblik
Op basis van het advies van beide regiekamers is een intentieovereenkomst opgesteld. De kern van deze intentieovereenkomst is dat beide gemeenten met de initiatiefnemers hebben afgesproken dat een onderzoek wordt uitgevoerd in hoeverre het initiatief kan worden vervat in een ruimtelijk, maatschappelijk, kwalitatief en financieel-economisch aanvaardbaar plan. Deze overeenkomst is in februari 2020 door alle partijen ondertekend.
Daarna zijn initiatiefnemers allereerst gestart met een stakeholderanalyse en zijn gesprekken gevoerd met diverse partijen om het participatieproces te starten. Tevens is door de initiatiefnemers een enquête gehouden onder direct omwonenden. Het doel van de gesprekken en de enquête was om meningen en belangen te peilen onder direct omwonenden. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in het communicatie- en participatieplan ‘Voor de wind’ van augustus 2020 dat door initiatiefnemers is opgesteld.
Op 1 september 2020 hebben wij uw raad vanwege de actieve informatieplicht middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over dit communicatie- en participatieplan.

Fase planontwikkeling
Vanaf augustus 2020 is gestart met de planontwikkelingsfase. Deze fase richt zich zowel op de participatie als op het uitvoeren van het onderzoek.

<u>Participatie</u>
Voor wat betreft de participatie is het belangrijkste dat door de initiatiefnemers een gebiedstafel is opgericht. Aan de gebiedstafel geven omwonenden van het windpark, grondeigenaren en andere stakeholders advies over het project onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Het overleg aan de gebiedstafel is op 11 januari 2021 gestart. Inmiddels zijn er zes bijeenkomsten van de gebiedstafel gehouden. De eerste drie bijeenkomsten hadden betrekking op kennismaking, de rol van de gebiedstafel en een toelichting op het project. Naar aanleiding van een verzoek van de raad is pas vanaf de vierde bijeenkomst op 13 april 2021 concreet gekeken naar de inhoud van het project. Dit gaf de leden van de gebiedstafel de gelegenheid gedurende een periode van twee maanden zich het project eigen te maken en voor het bewonersplatform ook de tijd zich te organiseren.

De gebiedstafel bespreekt zowel de projectparticipatie als de financiële participatie, zoals beschreven in het participatie- en communicatieplan, en geeft hierover advies. De projectparticipatie heeft betrekking op de inhoud van het project, terwijl de financiële participatie gaat over de verdeling van de (bovenwettelijke) financiële middelen die de initiatiefnemers ter beschikking stellen. Daartoe behoort ook de ambitie van de gemeente om te komen tot 50% lokaal eigendom, dat door de initiatiefnemers wordt onderschreven.
Tevens worden belangstellenden geïnformeerd door middel van een projectwebsite waarbij zij zich ook kunnen aanmelden voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de inhoud en voortgang van het project.

Onderzoek
In het najaar van 2020 is gestart met het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft als doel een ieder te informeren over de beoogde plannen ten aanzien van het windpark. In de NRD is de scope van het milieueffectrapport (MER) toegelicht en zijn onderzoeksaspecten en onderzoeksmethoden beschreven. De NRD heeft van 19 november tot en met 30 december 2020 voor consultatie ter inzage gelegen. Hierop zijn 20 reacties ingediend. Deze reacties met beantwoording zijn opgenomen in een nota van beantwoording. Wij hebben de nota van beantwoording op 30 maart 2021 vastgesteld in het college en ter kennisname verstuurd aan de gemeenteraad.

Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van het MER. Hiervoor worden drie varianten onderzocht op alle relevante aspecten zoals geluid, slagschaduw, landschappelijke inpassing , gezondheid, externe veiligheid, ecologie etc. Op basis daarvan wordt een voorkeursalternatief opgesteld in samenspraak met de leden van de gebiedstafel. De gebiedstafel zal een advies uitbrengen over het voorkeursalternatief. Daarbij is het streven er op gericht om hierover consensus te bereiken. Zo nodig wordt er gestemd, waarbij de mogelijkheid bestaat stemverklaringen af te geven. Het advies wordt ter kennis gebracht van de gemeenteraad. Dit advies kan in de afweging worden meegenomen bij het besluit omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan.

Bestemmingsplan en omgevingsvergunningen
Tevens wordt in deze fase het ontwerpbestemmingsplan voorbereid. In de toelichting zal een onderbouwing worden gegeven van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het project en wordt tevens ingegaan op alle milieuaspecten. Het MER maakt deel uit van het bestemmingsplan. In de toelichting zal ook de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden aangetoond. Het bestemmingsplan zal regels en een verbeelding bevatten om de realisatie van de windmolens mogelijk te maken.
Tot slot worden in deze fase alle omgevingsvergunningen voorbereid.

Procedurefase en besluitvorming
Procedure
Zodra het ontwerpbestemmingsplan (inclusief MER) en de ontwerp-omgevingsvergunningen gereed zijn zullen deze gelijktijdig voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld binnen deze periode een zienswijze in te dienen. Zienswijzen tegen het ontwerpbestemmingsplan kunnen worden ingediend bij de gemeenteraad, die tegen de omgevingsvergunningen bij het college. De zienswijzen zullen worden gebundeld en worden voorzien van een reactie.

Besluitvorming
Op dat moment is alle relevante informatie beschikbaar voor de integrale afweging over het project en wordt de gemeenteraad een voorstel gedaan over de vaststelling van het bestemmingsplan.
Nadat de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld en het college op basis daarvan de omgevingsvergunningen heeft verleend wordt het vastgestelde bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunningen opnieuw gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Aangezien u op 23 februari 2021 heeft besloten de coördinatieregeling van toepassing te verklaren worden vanaf dit moment alle verschillende besluiten van de diverse bevoegde gezagen aangemerkt als één besluit. Een ieder heeft de mogelijkheid tegen dat samengevoegde besluit binnen de periode van terinzagelegging beroep aan te tekenen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Rolverdeling in het proces
Rol initiatiefnemers
De primaire verantwoordelijkheid voor het participatieproces met alle betrokken partijen ligt in deze fase bij de initiatiefnemers, de energiecorporatie en de gebiedstafel. De initiatiefnemers faciliteren en bekostigen de gebiedstafel met de inzet van externe expertise en/of deskundigen. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.

De initiatiefnemers hebben in de planontwikkelingsfase tevens de verantwoordelijkheid om in samenspraak met de gebiedstafel en de op te richten energiecorporatie het plan op te stellen. Op het moment dat het plan formeel wordt ingediend (ontwerpbestemmingsplan (incl. MER) en de ontwerp omgevingsvergunningen en MER), zal de gemeente het plan toetsen aan het beleid en daarbij alle relevante aspecten (ruimtelijk, milieu, financieel en de uitvoering participatieproces etc.). Tot die tijd is het aan de initiatiefnemers.

Rol gemeente (college en gemeenteraad)
De formele rol van het college en de raad (en de daarmee samenhangende communicatie-momenten) voor dit project is georganiseerd rond de officiële (beslis)momenten.
Op basis van de huidige planning gaan wij ervan uit dat de planning voor de raad en college er als volgt uit gaat zien:

- dec 2021: ontwerp bestemmingsplan, ontwerp-omgevingsvergunningen en MER ter inzage leggen (bevoegdheid college)
- jan/feb 2022: termijn terinzagelegging (6 weken)
- mrt/apr 2022: opstellen zienswijzenota (bevoegdheid college)
- jun 2022: vaststellen bestemmingsplan (bevoegdheid gemeenteraad)
- jun 2022: verlenen omgevingsvergunningen (gedelegeerd aan ODRA)
- jun/jul 2022: beroepstermijn (6 weken)

Omdat de gemeenteraad en daarmee indirect ook het college verantwoordelijk is om straks te toetsen of aan alle criteria en eisen vanuit de vastgestelde beleidskaders is voldaan, kan zij geen eigenaarschap hebben in het opstellen van dat plan. Dus ook niet ten aanzien van communicatie over inhoudelijke aspecten gedurende het opstellen van dat plan. De gemeentelijke projectregisseur zal, namens het college, de initiatiefnemers, inclusief de energiecorporatie en de gebiedstafel adviseren of bepaalde aspecten van het plan al dan niet (zullen gaan) voldoen aan de beleidskaders.

Het vaststellen van de beleidskaders is daarentegen wel een gemeentelijke verantwoordelijkheid, evenals de communicatie daarover en de participatie daaraan

voorafgaand. Hierbij hebben we meegelift op de talrijke RES ateliers die ook in onze gemeente zijn gehouden.
De evaluatie van de Routekaart Duurzaamheid 2017-2020 en de feedback op alle gehouden (participatie)bijeenkomsten van de verschillende duurzame initiatieven, alsmede de duurzaamheidsconferentie, hebben bijgedragen aan de actualisatie van de nieuwe routekaart. Daarmee heeft het college zo goed mogelijk invulling gegeven aan de communicatie- en participatiedoelstellingen voor het opstellen van de beleidskaders die worden gehanteerd voor het toetsen van het plan voor het windpark Midden-Betuwe.

Naar verwachting in juni 2022 wordt het ontwerpbestemmingsplan (incl. MER) met daarin de volledige onderbouwing en de uitkomsten van het participatieproces (inclusief het advies van de gebiedstafel) ter toetsing aan de gemeenteraad voorgelegd door middel van een voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan. Op dat moment kunt u als raad een integrale afweging maken over het project.

Rol van de provincie
Het bevoegd gezag voor de aanleg van een windmolenpark van ten minste 5 MW (en ten hoogste 100 MW) is Provinciale Staten, met inbegrip van de vaststelling van een provinciaal inpassingsplan. In dat geval beslissen Gedeputeerde Staten over de aanvraag voor omgevingsvergunningen. De provincie kan afzien van deze bevoegdheden als de gemeente hierom verzoekt. Het college heeft een dergelijk verzoek gedaan en Gedeputeerde Staten hebben op 19 januari 2021 de bevoegdheid overgedragen aan de gemeente.

Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld kunnen initiatiefnemers Gedeputeerde Staten verzoeken de bevoegdheid terug te nemen en vragen aan Provinciale Staten om een inpassingsplan vast te stellen en aan Gedeputeerde Staten om de benodigde vergunningen te verlenen. Het is in dit stadium niet duidelijk of (één van de) initiatiefnemers een dergelijk verzoek zullen doen net zomin als duidelijk is of de provincie zal overgaan tot het vaststellen van een inpassingsplan.

Communicatie
Wij gaan ervan uit u hiermee op de hoogte te hebben gesteld over het proces en rolverdeling voor het project windpark Midden-Betuwe

Behandelend adviseur voor technische vragen: B. Leijdes, tel.: 14 0488, email: bleijdes@nederbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
P.J.E. Breukers	R.P. Hoytink-Roubos